

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 11C/330/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214206046
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marie Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2014:2214206046.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Mariou Mészárosovou v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, práv. zast.: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, proti žalovanému: Z. A., Z.. XX.XX.XXXX, V. B. XXX, XXX XX V. B. o zaplatenie 377,99 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Určuje sa, že zmluvná podmienka dojednaná v Článku 11 v bode 11.2 Všeobecných obchodných podmienok tvoriacich neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o poskytnutí pôžičky č. 1986039 zo dňa 06.09.2010 v znení: „Spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade, ak sa klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivkej splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky. V tento deň sa zmluvná pokuta stáva aj splatnou“ je neplatná z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 377,99 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 27.02.2011 do zaplatenia, nahradiť trovy konania vo výške 22,50 eur titulom súdneho poplatku za návrh a trovy právneho zastúpenia vo výške 87,00 eur právnenému zástupcovi žalobcu, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Consumer Finance Holding, a.s. ako pôvodný žalobca sa návrhom doručeným súdu 14.03.2014 domáhal zaviazania žalovaného na zaplatenie sumy 377,99 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 377,99 eur od 27.02.2011 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že žalovanému na základe Zmluvy o pôžičke č. XXXXXXX z 06.09.2010 poskytol celkovú sumu pôžičky vo výške 366,57 eur na zakúpenie spotrebného tovaru. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť uvedenú pôžičku 10 mesačnými splátkami po 33,95 eur. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil, preto spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. listom z 18.02.2011 vyzvala žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. Celkový dlh žalovaného predstavuje sumu 377,99 eur.

Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo 10.06.2014, uzavretej medzi Consumer Finance Holding, a.s. Kežmarok ako postupcom a spoločnosťou Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. ako postupníkom, postupca postúpil okrem iného uvedenej spoločnosti postupníka aj pohľadávku voči žalovanému. Súd na návrh postupníka uznesením z 17.07.2014 pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu tak, že na miesto pôvodného žalobcu vstúpila spoločnosť Intrum Justitia Slovakia, s.r.o..

Žalovaná dňa 26.09.2014 prevzala návrh, procesné poučenie a výzvu na vyjadrenie, na ktorú nijako nereagovala.

Súd vec ako drobný spor (do 1000 eur) prejednal bez nariadenia pojednávania.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu.

Podľa tlačiva Consumer Finance Holding, a.s. označeného ako Zmluva o pôžičke - internetová, ktorú dňa 6.09.2010 podpísal žalovaný ako klient a zodpovedný pracovník Ladislav Kráž - DUNTEL ako sprostredkovateľ, žalovanému bola na kúpu mobilného telefónu v cene 299,- eur poskytnutá pôžička vo výške 366,57 eur, ktorá bola splatná 10 splátkami po 33,95 eur. Podľa bodu 6.2 Podmienok k Zmluve o pôžičke, ako súčasti zmluvy o pôžičke, splátky sú splatné do 20. dňa v príslušnom mesiaci, ak nie je uvedené inak. Podľa bodu 6.4 Podmienok je prvá splátka splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení Zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak. Podľa zmluvy bola RPMN vo výške 67,65 % pri ročnej úrokovej sadzbe 67,65 % a priemerná hodnota RPMN bola 47,53 %. Konečná splatnosť bola označená údajom 7/2011. Žalovaný súčasne podpisom zmluvy potvrdil prevzatie tovaru. Podľa bodu 11.2 Podmienok predtlačeníh na rube uvedeného formuláru postupcu „Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej Splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej Splátky. V tento deň sa Zmluvná pokuta stáva aj splatnou.“

Zo zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 10.06.2014 vyplýva, že postupca Consumer Finance Holding, a.s. postúpil na spoločnosť Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. ako postupníka svoje pohľadavy. Podľa prílohy k uvedenej zmluve o postúpení bola na postupníka postúpená aj pohľadávka voči žalovanému so zostatkom 379,79 eur. Žalovaný uhradil iba akontáciu 36,67 eur.

V danom prípade sa jedná o právny vzťah účastníkov na základe spotrebiteľskej zmluvy, pri uzatváraní ktorej bol žalovaný v postavení spotrebiteľa, keďže z činnosti súdu je známe, že pôvodný veriteľ žalovaného - Consumer Finance Holding, a.s. má v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Je zrejmé, že danom prípade sa jedná o vopred pripravenú formulárovú (typovú) zmluvu pôvodného veriteľa - Consumer Finance Holding, a.s., ktorej obsah žalovaný nemal možnosť reálne ovplyvniť. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 258/2001 Z.z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv od 1.4.2004 predpisom lex specialis a podľa názoru konajúceho súdu ide aj v prípade spotrebiteľského úveru o spotrebiteľskú zmluvu. Uvedené znamená, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 258/2001 Z.z. použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nakoniec aj podľa § 54 ods. 1 OZ veta prvá Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona (Občianskeho zákonníka) v neprospech spotrebiteľa. Súd teda vzťah účastníkov konania posudzoval ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 52 a nasl. OZ ako aj podľa zákona č. 258/2001 Z.z. a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

Podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. g/, i/, zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom od 1.8.2008 je aj údaj o g) konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a o i) výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje uvedené podstatné náležitosti, považuje sa spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. V danom prípade písomné vyhotovenie úverovej zmluvy z 6.1.2010 neobsahuje, na rozdiel od údaju o výške, počte a termíne splátok, údaj o konečnej splatnosti úveru v tom tvare, v akom ho predpokladá citovaný zákon. Nepochybne údaj 6 mesiacov pri predtlačenom texte formulára zmluvy konečná splatnosť, nie je údajom o konečnej splatnosti čerpaného úveru, najmä keď nie je zrejmé, kedy začína plynúť uvedených 6 mesiacov a kedy končí. Podľa citovaného ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. sa totiž vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru,

ktorá je určená dodávateľom na základe vstupných údajov (dátum poskytnutia úveru spotrebiteľovi, splatnosť prvej splátky, frekvencia splátok, výška a počet splátok). Konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho trvania, a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi resp. dodávateľmi. Pre absenciu podstatného údajaj (§ 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom od 1.8.2008) zmluvy o spotrebiteľskom úvere je úverová zmluva uzavretá zmluvnými stranami dňa 6.1.2010 bezúročná a bez poplatkov s poukazom na § 4 ods. 3 posledná veta citovaného zákona.

Súd mal v danom prípade zmluvou o postúpení pohľadávok preukázanú aktívnu legitimáciu žalobcu vo veci a následne postupníka. Súd vykonaným dokazovaním mal taktiež preukázané, že žalovaný čerpal úver vo výške 366,57 eur, uhradil akontáciu vo výške 36,67 eur, úver sa zaviazal uhradiť 10 mesačnými splátkami po 33,95 eur mesačne od 20.10.2010, teda úhrnom mal žalovaný uhradiť sumu 376,17 eur, pričom postupcovi uhradil iba akontáciu, ako to vyplýva z prehľadu splátok a úhrad. Súd na pôvodným žalobcom vyhlásenú predčasnú splatnosť úveru v predžalobnej upomienke z 18/02/2011 neprihliadol, najmä keď žalobca nepreukázal jej dovoľenosť podľa § 565 OZ, keď nepreukázal dohodu zmluvných strán o možnosti veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky. Navyše, s poukazom na § 879i OZ a § 879m OZ žalobca v konaní nepreukázal, že by v súlade s § 53 ods. 9 OZ žalovaného ako spotrebiteľa upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§ 565 OZ).

Oprávnenie žalobcu požadovať od spotrebiteľa - žalovaného, v prípade porušenia jeho povinností splácať poskytnutý úver riadne a včas, zmluvnú pokutu vo výške 10% z dlžnej splátky, s úhradou ktorej sa dostal do omeškania o viac než 30 dní súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ v znení účinnom do 06.09.2010 a aj podľa § 53 ods. 4 písm. k/ OZ, keďže „dojednenia“ o jednostrannej povinnosti žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu v pôvodným veriteľom žalovaného vopred pripravenom formulári tlačiva Podmienok podľa názoru súdu, nespĺňa náležitosti písomnej dohody zmluvných strán o zmluvnej pokute v zmysle § 544 ods. 2 OZ. V danom prípade vo vopred pripravenom texte pôvodného veriteľa žalovaného aj absentuje vôľa žalovaného dohodnúť sa na jeho povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu v prípade omeškania s úhradou, teda urobiť takýto právny úkon (písomná dohoda zmluvných strán o zmluvnej pokute), bez ohľadu na to, že žalovaný ako klient mal podľa predtlaču zmluvy v časti Klient prehlásiť, že súhlasí so zmluvnou pokutou.

Žalobca v konaní ani nepreukázal, že by zmluvná podmienka o povinnosti klienta (žalovaného) bola v danom prípade individuálne dohodnutá so žalovaným, najmä keď táto je uvedená vo vopred veriteľom žalovaného pripravenom formulári tlačiva Podmienok, bez možnosti žalovaného túto podmienku ovplyvniť. Takáto zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktorému v snahe získať úver nezostávalo nič iné, len predtlač zmluvy s Podmienkami na jej rube podpísať. Tento výklad obsahu spotrebiteľskej zmluvy je v súlade s § 54 ods. 2 OZ, keďže je priaznivejší pre spotrebiteľa, najmä, keď podľa § 54 ods. 1 citovaného zákona si spotrebiteľ nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Neprijateľná zmluvná podmienka je s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 OZ neplatná ako celok.

Z činnosti súdu je známe, že obsahovo rovnaká zmluvná podmienka v obdobnej spotrebiteľskej zmluve pôvodného veriteľa žalovaného už bola predmetom súdnej kontroly a súd ju (právoplatne) považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 13C/57/2013 z 26.04.2013, resp. 13C/212/2013 z 26.07.2013, resp. 13C/252/2013 z 01.04.2014, resp. rozsudok OS DS sp.zn. 11C/51/2013 z 11.06.2014, resp. 11C/269/2013 z 11.06.2014, naposledy 11C/301/2013 z 28.07.2014), ktoré rozsudky sú prístupné aj verejnosti na stránkach Ministerstva spravodlivosti SR www.justice.gov.sk <<http://www.justice.gov.sk>>.

S poukazom na § 53a ods. 1 OZ a citované právoplatné rozsudky je žalobca povinný zdržať sa používania takejto podmienky v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Z uvedených dôvodov súd návrh žalobcu považoval za dôvodný len do výšky 209,22 eur, ktorá suma pozostáva z čistej istiny bezúročného a bezpoplatkového úveru. Súd žalobcovi nepriznal nárok z absolútne neplatnej zmluvnej podmienky o zmluvnej pokute, resp. zmluvnými stranami nedohodnutej „pokute omeškanie“ či „pokute sankcie“, v úhrnnej výške 35,28 eur, žalobcom dodatočne označenej ako (zmluvnými stranami nedohodnutý) poplatok.

Súd v súlade s § 153 ods. 3, 4 O.s.p. vo výroku rozsudku určil, ktoré zmluvné podmienky považuje z dôvodu neprijateľnosti za neplatné.

Žalobca sa domáhal aj zaplata 9% úroku z omeškania ročne zo sumy 377,99 eur od 27.02.2011, teda od 7. dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty splatnosti v poradí 1-nej splátky úveru. Žalovaný bol v danom prípade nepochybne v omeškaní s úhradou čistej istiny úveru od 21.10.2010, a tak žalobcovi, s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ, v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a § 153 ods. 2 O.s.p. vznikol od 22.10.2010 nárok na úrok z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyšší ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, avšak len z priznanej sumy vo výške 377,99 eur. Výška základnej úrokovej sadzby ECB k 21.10.2010, ale aj 22.10.2010 bola 1%.

V spore bol žalobca úspešný, preto súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu iných trov konania vo výške zo zaplata súdneho poplatku za návrh (16,50 eur). Súd z vyúčtovanej náhrady trov právneho zastúpenia podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. považoval za účelné 2 úkony právnej pomoci (prevzatie veci právnym zástupcom žalobcu v roku 2014 a podanie písomného návrhu na súd v roku 2014 právnym zástupcom pôvodného žalobcu) po 28,21 eur, dva režijné paušály po 8,04 eur za úkony prevzatie veci právnym zástupcom žalobcu v roku 2014 a podanie písomného návrhu na súd v roku 2014 právnym zástupcom pôvodného žalobcu a 20% DPH (7,25 eur), keď za účelný úkon súd nepovažoval návrh na zmenu účastníka. Z trov právneho zastúpenia vo výške 87,- eur súd žalobcovi priznal 100 %, teda mu priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 87,- eur. Náhrada trov konania je s poukazom na § 149 ods. 1 O.s.p. splatná na účet právneho zástupcu žalobcu.

Lehotu na plnenie súd žalovanému určil v súlade s § 160 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a)

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods.3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá toto vykonateľné uznesenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (§ 251 ods. 1 O.s.p.). Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.